

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 снт.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 снт.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 5. марта

Цар Никола, пре него што је абдицирао наименовао је за генералисима руске војске великог кнеза Николу Николајевића.

Париз, 5. марта

Одушевљене манифестације биле су у Русији у корист француске и Енглеске. Маса је топло акламовала француског посланика у Петрограду г. Палсолога.

Париз, 5. марта

Петроградски су догађаји сматрани у Сједињеним Државама као победа интвенемачке странке у Русији.

Највећим бројем руске личности изјављују да је револуција један догађај врло повољан за Савезнике и да су срећни што је успех постигнут у данашњим приликама.

Париз, 5. марта

Владе Француске, Италије и Енглеске признале су провизорну руску владу.

Париз, 5. марта.

Из Петрограда јављају да је нов руски кабинет састављен на следећи начин:

- Кнез Львов, председник министарског савета.
- Гучков, министар војни и министар морине.
- Милуков, министар спољних послова, члан Думе;
- Коновалов, министар трговине и индустрије;
- Терещенко, министар финансија;
- Маренски, министар правде;
- Шлигерјов, министар привреде;
- Некрасов, министар грађевина;
- Мавујлов (професор) министар просвете.

Париз, 5. марта

Судећи по јединственој организацији Провизорна влада представља гравитозан привор. Овај покрет не може проузроковати бојазан код наших Савезника јер су ова догађаја била неизбежна. Русија улази у нову фазу која ће за њу бити повољна и која ће јој дати потпуност својих средстава.

Ново стање ствари осигурава у унутрашњости земље мир и спокојство које су држави неопходно потребне биле.

Влада сада изражава искрено поверење у коначну победу а та је одлука саспиритена дописницима страних листова.

Проблеми, које ми морамо да решимо, каже влада, вазда је се у дефинитивној победи над непријатељем. Највећи злочини бивше владе састоје се у томе што је потчињила земљу најтежим искушењима. Ово је стање ствари могло бити олакшано обрт по исход рата. Јако незадовољство је узрок преврата који су догађаји увели. Народно је раздражење било такво, да је револуција избила готово сама од себе. Последњи догађаји пружају народу могућност да се повере његовој браћи. Она ће повећати одушевљење народа, умножиће народне снаге дајући могућност да се добије рат.

Париз, 5. марта.

Војни комитет Думе изјављује: имајући непријатеља која жели да искористи тренутну слабост наше отаџбине потребно је да се првкупе сви напори како би се одржала моћ војске. Крв наших другова који падоше у току две године рата приворала нас на то.

Тешина и нормалан живот успостављају се постепено у престоници.

Из Петрограда телеграфску «Тану»;

Оштански је савет предузео своје радове и извршава наредбе провизорне владе. Да би се осигурало снабдевање престонице провизорна је влада одредила делегате који ће надгледати праведно делење животних намирница.

Многи шефови разних министарстава похитали су да признају провизорну владу стављајући се њој на расположење.

Г. Рођанко телеграфирао је свима гуверњерима провинција тражећи од њих да слушају наредбе провизорне владе коју је Дума изабрала.

Париз, 5. марта

Царева абдикација доноси радикално решење свим лебдећим питањима и ствара свакомогућу револуционери покрет,

као и сваку борбу против Думе, чије држање нема начега антидинастичког.

Енглеска штампа изражава живо своје задовољство што се једном открива вео, који је од пре више дана обмотавао догађаје, који су се одигравали у Русији. Успех, који је задобила Дума и отмени гест Царев коментаришу се са највећом симпатијом од стране штампе Споразума.

Ниједан тако снажан ударац највећем учинио против Немачке. Овај руски покрет уништава једном за свагда све наде непријатеље, да ће Русију одвојити од њених Савезника. Од сада ће све снаге руског народа бити посвећене ствари, коју бране Савезници. Пропаст немачког утицаја јесте предзнак сјајне будућности за ствар слободе у целом свету. Садашњи покрет је велики триумф за ствар Споразума, велики и стварни пораз за Немачку.

Атина, 5. марта.

Један радиотелеграм из Берлина јавља: «Франкфуртер Цајтунг» сазнаје из Штокхолма, да су губерније Одесе, Москве, Казања и Харкова признале Провизорну Владу.

Други радиотелеграм јавља из Берлина: Посланици Думе Пепеласов и Туркин отишли су у Кронштат, где се на једном острву близу Петрограда налази арсенал. Њих је послала Дума у специјалној мисаји.

Петроград, 5. марта.

Скупови плејства пришли су већном покрету. Сви су усвојили врло енергичне резолуције против одговорних виновника садашње политике.

Женева, 5. марта.

Јављају из Берлина, да је према једном телеграму из Петрограда после једног и по часа од нереди у Петрограду, у Москви била велика манифестација у корист Думе. Ужаштене су стотине жандарма. Политички кривци пуштени су у слободу.

ИНТЕРВЕНЦИЈА КИНЕ

— Поводом прекида кинеско-немачких односа —

Из Вашингтона је званично потврђен прекид дипломатских односа између Кине и Немачке. Велика азијска република следовала је одважно и без оклевања примеру Сједињених Држава. Држава која броји преко 400 милиона становника, дакле више него цела Европа, стала је на нашу страну и окренула се против Немачке. За то највећа заслуга припада несумњиво Сједињеним Државама, које су истакле светао пример свима неутралним народима. У осталом, кинески политичари су одмах, после прекида америчко-немачких односа, изјавили, да ће се држати политике вашингтонске владе.

Немачка је на далеком Истоку претрпела један нов и тежак дипломатски пораз, који ће за собом повући веома крупне последице. Утврђено је непобитним фактима, да је немачка влада сасвим озбиљно схватала опасност прекида односа са Кином, и да су њени агенти употребили све мере и сва средства да овај спрече. Што је ипак до тога дош-

ло има се највише благодарити утицају вашингтонске владе, као и увиђавности кинеских политичара, који су сасвим јасно и дубоко прозрели опасност, која човечанству прети од германизма.

Последњих година Кина је била стварно поприште немачког утицаја. Изолована од осталих држава, без приступа на међународне конференције, забачена и запостављена, велика азијска република била се и против своје воље подала утицају германског елемента, који је нарочито последњих година почео отимати врло велике размере. Немачка пропаганда нашла је у Кини врло погодан терен, баш због њене изолованости. Немачка индустрија и трговина беху се сасвим зацариле у Кини, и најзад је германски утицај био постао тако моћан, да је скоро био без конкуренције. Уз то је Кина почела примати извесне обавезе према Немачкој. Кинески зајмови закључивани су у држави Хохенцолерн, а осим тога Кина је била принуђена да

плаћа и извесне одште-те берлинској влади. У току последњих година Кина је редовно плаћала Немачкој преко 50 милиона у злату годишње.

Међутим немачки утицај схваћен је у Кини сасвим правилно. Он је приман до душе са извесном резигнацијом, која је својствена источним народима, али се негодовање против њега ипак будило и постајало је сваки даном све веће.

Резултат свих немачких напора у Кини имамо данас пред собом. Прекидом односа са Немачком, Кина је најбоље посведочила своје расположење према Немачкој, и ступивши уз цео културни свет против Немачке, она је испољила истовремено своје негодовање против германских планова, којима је крајњи циљ био подјармљење човечанства.

Достојанствени гест Кине неће остати без утицаја и на остале неутралне народе. Држава, која је можда највише била подложна германском утицају устаје данас слободно и отворено против Немачке и изјављује своју готовост, да ствар Споразума потпомогне до крајњих граница својих средстава.

Прилажење Кине Споразуму може имати великог значаја. Независно од тога, што оно значи пропаст немачке индустрије и трговине на Истоку, оно може донети и стварне, ефикасне користи Споразуму. Кина, са 400 милиона становника, представља неисцрпан извор људске снаге, како за ратне фронтове, тако и за помоћне радове. И ако мала, кинеска флота чиниће нов елемент у поморским операцијама. Огромно богатство Кине стоји сад на пуном расположењу Савезницима за даље настављање рата. Производња ратног материјала може се лакше и боље организовати у Кини, него и у једној светској држави.

Са приласком Кине Споразуму, ствар Немачке постаје још критичнија. Овај догађај показује јасно, да је се данас цео свет окренуо против Немачке. У иста мах, он неће остати и без знат-

ног утицаја на што скорје успостављање светског мира.

СТРАНА ШТАМПА

Држање Сјед. Држава

„Пари-Моди“ (Авра Беранже): „Никад, па чак ни у данима велике револуције од 1776. и 1792. године, тренутак није био свечанији у историји свих времена. Зашто ми не би имали поверења у Сједињеним Америчким Државама? Потомци Ла Фајета и Рошамбоа нису сумњали у потомке Франклина и Вашингтона.“

„Енформацион“ (Шавенон): „Америчка неутралност сад је оружана неутралност. Трговачке америчке лађе биће наоружане и више неће примати дискретан прекор председника Вилсона, кад он говори о тим лађама, које плашљиво остају у пристаништима. Тако мјрним и сигурним кораком, шеф велике америчке републике иде даље својим путем ка „окрећеној аџаји“, — ка окрећеном циљу.“

Сумаренски рат

„Теллише Рундишау“: „Питају нас, да објаснимо са којих разлога немачки сумарени нису од објаве блокаде торпедовали наше лађе. То је услед тога, што сумарени који се враћају у своју базу изјављују, да нису констатовали никакав поморски саобраћај и да према томе нису могли торпедовати лађе. (Па ипак, толике хиљаде Савезничких лађа крстарице су по свима морима, уред).“

„Публисидад“ (Барселона):

„Ево већ пет недеља, како је објављена нова сумаренска блокада. Досада нису постигнути никакви резултати. Нема ниједног знака, по коме би се могло закључити, да је садашња сумаренски рат страшнији од ранијег. Број торпедованих лађа представља минималан проценат. У сваком случају, нема никакве опасности за снабдевање Савезника. А то смо баш и ми предвидели.“

Британска еволуција

„Тан“: „Док Велика Британија расте у историји величавом својих грандиозних напора, колоније се групашу око ње и светешне постају несе, које спајају ове са њиховом метрополном

Тако је ратна иницијатива Немачке, пошто је изазвала бржу еволуцију Енглеске, проузороковала и њено преуређење на јачим и солиднијим основама. Ово преуређење не изводи се без утицаја на дубоке промене у јавном мишљењу и идејама Велике Британије. Енглески пацифисти изгледају сад, као да су заостали иза струје, која је собом напред повукла цео народ.“

Немци у Америци

„Трибин“ (Лозана): „Према последњој статистици има у Сједињеним Државама најмање два и по милиона Немаца оба пола и свих доба старости. С друге стране прва генерација Немаца рођених у Америци броји три и по милиона душа, подразумевајући ту и децу. То чини целокупну суму од шест милиона Немаца, која је много мања од цифре од 15 милиона колико се тврдило да се може у Америци мобилисати.“

Немилоост надвојводе Фридриха

„Трибуна“: „Положај надвојводи поколебан је још од заузећа тврђаве Пшемасла и Лавова од стране Руси, или је стар Франца Јосиф волео надвојводу Фридриха и није га хтео дорнути. После смрти Франца, сваки обзир Немачке према надвојводи престао је.“

„Корriere д'Италија“: „Сад је вођење аустријских армија прешло сасвим у немачке руке.“

„Борнале д'Италија“: „Надвојвода се увек опирао немачком мешању у аустријску врховну команду.“

Немачке претње

„Франкфуртер Цајтунг“:

„Неколико десетина кинеских мрнарца погинуло је досад од нашег сумаренског рата и ми можемо бити сигурни да ће их још погинути, ако Кинези не престану да ступају као мрнарци на лађе, које врше контрабанду. Засад, у питању је само прост протест, и ми се надамо да ће се Кина у своје интересе задржати на томе. Веома је опасно вратити се ватром, кад се предкућом налази много запаљивог материјала. Реч је о Јапану.“

Немачко гледиште

„Локал Анцајгер“: „Битна ствар је међутим, да ми према иностранству остајемо једнодушни и да ми испољавамо одржање

ове једнодушности, да би бранили отаџбину и за добили победу.“

„Фосише Цајтунг“: „Услупци, које ћемо ми тражити од наших непријатеља повећаће се са трајањем рата.“

„Вестминстер Газета“: „Немачка је сама себи великим делом наметнула блокаду, на коју

се жали, јер највећи део намирница, у којима оскудева долази је из земаља, од којих се она својеволно одвојила ратом. Сад она својом властитом потребношћу оправдава методе противне човечанским инстинктима, а које су досад у рату признавали сви народи.“

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике — Солун, 6. марта.

На фронту Струме сукоби патрала. Сузбијене су непријатељске изваднице на десној обали Вардара.

Неколико непријатељских чета узалуд су нападале српске линије. Борба се наставља у зони Битоља.

У току јучерашњег и прекјучерашњег дана заробљено је 840 војника, 10 официра и заплењено 7 митраљеза.

Енглески коминике

— Лондон, 5. марта

4. марта у 13 часова Вапом је заузет. Наше су трупе ушле у Вапом јутрос после једне јаке борбе. Врши је била у пламену. Немци, приморани да је евакуишу, запалили су је. Непријатељ је систематски опљачкао варош. Запаљене су све приватне као и државне зграде. Однесене су све драгоцене ствари. Наше је напредовање било јуче нагло на обема обалама Соме. Јужно од реке наша су одреди продрли у непријатељске положеја на једном фронту од 16 маља и заузели су села: Фреси, Ону, Валер, Карбонел, Парле. Северно од реке села Вапома заузели смо села: Трансноа, Блефалер, Букур, Велики Ашије, мали Ашије, Аблензвал, Бикоа и Есар. Ми држимо мајур Кеноа 1500 јарди северно од Есара. Заузели смо одбранбене линије западно и северозападно од Монша-о-Боа. Наше су трупе извршиле успешне препадне источно и северно од Араса. Напада се потпорна непријатељска линија. Заробљено је много војника и заплена су два митраљеза. Јуче је била ваздушна борба између 7 наших аероплана и 16 немачких апарата. Немачка је ескадрила натерана у бегство. Уништена су два немачка аероплана а два друга су приморана да се спусте

Француски коминике

— Париз, 5. марта.

Северно од Авра и између Есна и Оазе, француски одреди вршећа јаку пресију на Немце напредовала су у току претпрошле ноћи на једном фронту од 20 километра. Французи су заробили 100 војника северозападно од Берва. У области западно од Мелон и Шампањ, Французи су озбиљно напредовали и заузели наше ровова. Јака артиљеријска борба на том сектору и у правцу Оберва. Источно од Мезе отпочела је јака борба јуче као и у области мајура Шамбрет. После једне сраје повлачења и напредовања одбијени су многи немачки покушаји, Немци су у току ових операција претрпели огромне губитке.

Французи су извршили успешне препадне западно од Мезе и у шуми Шени, шуми П Претр. Заробљено је око 15 војника.

Авијатика. — Јуче у јутру у 5:30 часова испалио је L 39 који је летео над околном Париза погођен је од француске артиљерије на висини од 3.800 метара код Компјејена. Цепелин је пао у пламену у банту те вароши Пид аирата, није експлозивје бомба нису проузроковали штету. Цела је посада страдала.

У току јучерашњег дана француска је авијатика била нарочито активна. Французи су палоти надржали много ваздушних борби у току којих су оборена 8 немачких аероплана. Капетан Генемер оборио је три од ових апарата која су у пламену палила у француске линије. Овај је официр оборио 34 аероплана. Наша је артиљерија оборила девети аероплан која је пао у области Корбена.

Париз, 5. марта (доцније)

На целом фронту између Андеша и Оазе, Немци су под пресијом француских трупа напустили јако утврђене линије које су држали већ две године. Јуче су

наше трупе наставиле доста брзо своје напредовање. Наше су претходне трупе продрле у Роа северно и северо-источно од Ласинва које смо место такође заузели. Оне су доспеле до веша положаја и прешле друм који води из Роа за Ноајон. У току гонења заробиле су много војника који нису избројани.

Авијатика. — У току претпрошле ноћи наше су ескадриле бомбардовале непријатељске организације у области Орнавиле радионице у Волквингену, станице и друмове у области Сент Кентала. Један наш авијатичар бомбардовао је Франкфурт на Мајни.

Турци повлаче трупе

— Царх, 5. марта.

Јављају из Цариграда да ће турска влада повући све турске трупе, које се боре на фронтима Галиције, Румуније и Риге, да би осигурала одбрану својих територија (Радио).

Немци се повлаче

— Париз, 5. марта.

Немачко повлачење наставља се. Енглези су јуче напредовали на 900 метара на фронту од 3 км. Немци пале сва села и шуме које евакуишу (Радио).

Немци се повлаче

— Париз, 5. марта.

Немачко повлачење наставља се. Енглези су јуче напредовали на 900 метара на фронту од 3 км. Немци пале сва села и шуме које евакуишу (Радио).

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Г. Невил Шамберлен, директор нарочне околине, изјавио је да су 100.000 добровољаца прионули на рад фабрикама.

Г. Шамберлен је изразио наду да ће се брзо коћи до пола милиона људи.

Лондон. — Аероплани су летели у области источно од Лондона. Није причинена никаква штета. Јуче у 5:30 часова један непријатељски аероплан бацио је бомбе на Вестгете. Није било штете.

Цирих. — Мађарска штампа предвиђа са страхом руску офанзиву на фронту Карпата и одобрява спремање аустро-немачке офанзиве против Италије.

Цирих. — Бетман Холвек стигао је у Беч.

Пекинг. — Кинеска влада предала је јуче путне исправе немачком амбасадору и његовом персоналу.

Б. Лазаревић

ФЕЛТОН

СМЕНА

(2)

Е, други батаљон је прошао — одговарају војници.

У том нешто блесну, засени нам очи. Као муњом, за трену так, из мрака, осветли се један део колоне, послуга од топова и две хаубице, које, једна за другом грмуше.

И тамо, неже нас, прхвативше пољаци есту несиу, али гласом крешченуо — ако је у опште козвољено категорисати топовске тонове музичким терминима.

Дошли смо мекчи на рупу — примећује неко из мрака.

Па, јест — они ће сад тражити батерију, а наћи ће нас — одговара други глас...

То нас чека. Нисмо ваљда пошли у сватове него у ров — објашњава трећи...

Облизнамо једну велику стену, а затим се спуштамо опет низ окомиту камену литицу. Испред нас ешалон другог митраљеског одељења. Мазге натоварене митраљезима, кутујама муниције, пртљагом.

Човек мора да се чуђи издржљивости и вештини тих животња. Под теретом од 90, 100 и 120 кг., ове животње спуштају се по камењу, мал те не вертикалном, напуже. Чује се само бректање од напора под масивним самаром и теретом. Ако је пра

вилно натоварена, уравнотежена, никад неће пасти или преврнути товар. То бива само у случају велике изнурености или кад се прекине колан или устукач.

Већ се под ногама осећа ближија извбрдница. Десно од наше колоне, кроз урвану, чује се жу борење потока. Наш батаљон застао је да се прикупи. Војници, један за другим, налазили су одозго из помрчине и постројавали.

Одељење неки се прикупи и построја ва левом крају — наређује командир.

Моја »јединица« — јер ја сам сам за себе представљао засебну јединицу — опружила се на камену — одмара се...

Ађутант — чује се глас п.п.ковника Глишња. — Јесу ли се прикупили сви војници?...

Јесу — одговара ађутант п.пор. Петар.

Батаљон напред — замном... командује Глишња.

Чета, одлење напред — поноваше командир...

Батаљон, са митраљезима, спушта се, преко једног потока, доле.

Први и други батаљон већ је био преко Црне. Они су имали да изврше смену. Трећи батаљон био је у пуњовској резерви.

Било је већ 3. сах. после пола ноћи. У долини Црне осећао се гушћаз, топовије ваздух. Да би маскирали смјенавање — на полагајима јаче пушкарање и митраљеско тикарање...

Наш батаљон креће се обалом Црне. На једном месту, испод стене, у којој је пут усечен, застају и гомилају се војници. Нашила су на извор киселе воде.

Испод једне велике плоче — дубок кладенац.

Захвати смо и ми по мраку. Опробах: кисела, па резни, али морала и жвакати, јер беше рамуњена — пуна блага и песака.

Неколико дана докле смо били код Скочивира, ми смо је пила. Била је врло добра, све докле док, наш »инструктор за инжењерске редове, п.пор. Рајшманвије »регулисало« и звор. Он је извор спровео испод пута на обалу Црне и, наравно, спроводињем, угљена киселина, ослобођена воденог притиска, у кладенцу, на своме путу, до места захвата, изгубила је угљену киселину. Место угљокиселе минералне воде, остала је блутава минерална вода.

Још је био мрак кад смо прешли

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

**Дочек посмртних остатака
леди Харлеј у Водеву.**

Преликом преноса посмртних остатака Леи Харлеј из Битоља за Солун, воз је сачекао одбор на вођенској станици. Била је већ прошла поноћ, када је воз са мртвачким телом пристио, тада је у име српских избеглица г. Р. Трифуновић, окружни начелник предао госпођици Харлеј вагон са српском тробојком и изјавио саучешће и износио велико дело и жертвама гђе Харлеј.

Госпођици Харлеј је заплакавши заблагодарила на пажњи, а остале Енглескиње из Скотске Мисије, које су биле у друштву госпођице Харлеј љубале су траке од венаца са српском тробојком.

Све док воз није пошао из станице, српске избеглице изјављивале су саучешће госпођици Харлеј, која је у слезу овоже видела још један доказ наше љубави и захвалности нашега на рода.

Битољ. сиротињи.

Поред кујне коју је установила у Битољу пок. Леи Харлеј, установило је другу кујну Српско Енглеско потпуно друштво, одакле се издаје топла храна битолској сиротињи бесплатно.

Поред горње помоћи поменуто друштво, преко свога изасланика г. Луја Кана, раздало је овак дана битолском сиромашном становништву 391 мушку кошуљу, 408 женских кошуља, 295 кошуља за децу, 24 пара панталона, 441 ђако, 509 пара чарапа, 323 дрскапута, 179 капута, 398 пара гаћа, 22 подкошуље, 438 пара рукавица, 14 прслук, 84 капе, 34 вунаена капута, 179 ћебаде, 179 повесна вунаца за чарапе, 10 пара ципела, 182 женске баре, 35 хаљина за девојке и још кругих разних ситних ствари.

Српским путницима.

Да би се дала могућност родитељима, деловима и бабама, браћи, сестрама, вереницама и деци, тајношћима и сестрама српских војника, који се налазе у резервним болницама у Италији или Француској, да их посету — тајлијанска и француска железничка друштва учинила су попуст у ценама железничке карте, било да тајници путују у именоване земље или да само пролазе кроз њих.

На овај попуст (у пола цене) имају право само два члана који стоје у горе означеним родбинским везама са војником, који је тешко оболео, рањен или умро, на ереднаци иду да га обиђу или присуствују сахрани.

Путници који се жеде користити овим попустом морају, поред писома, којим се одобрава путовање, имати и један доказ (писмо, телеграм итд.) од управника болнице у којој је војник кога жеде обићи, а којим се потврђује, да је тај војник заиста болестан, рањен или умро. Све тога морају имати од власти места сведоцима потврђено у вероње, да су они доиста српски дотачног војника. Када ово буду показали издате им и пољској власти Италије или Француске посебну дозволу за ово путовање.

Српски Потпуно фонд у Броду.

У селу Броду (срез моришкова) потпуно друштво Српски Потпуно фонд учинило је до сада врлике услуге ослобођеном становништву. Изасланица овога друштва гца Симонс кувала је и раздавала храну сеоској деци и болесницима.

Она је сем тога раздала кеци и одеко које је «Амерички Црвени Крст» послао српском становништву.

Сада гца Симонс врши исти посао у Водеву.

Српски посланици у Данској.

Из Америке јављају: Данска влада је дала свој пристанак за установљење српског посланства у Копенхагену. Осим тога, норвешка влада прима, да српски посланици у Данској буде акредитовани у Христијанији.

Ново бомбардовање Битоља.

Ношећи својим варварским инстинктом Бугари су до сада стално кад више кад мање бомбардовали и пустошили отворену варош Битољ, рушећи куће и убјајајући цивилно становништво.

У последње време тај њихов бес је све више јачао а прошле ноћи се испољило у најверскијој форми. Не могући часно да одолевају силном притиску савезничком и принуђени тиме на повлачење, Бугари су у срдној немоћи својој целе ноћи бомбар

довали ову варош без војске и на њу без милосрђа просули масу граната разног калибра. А да би варваризам био потпунији, гранате су биле са загушљивим гасовима. Жртве су многобројне. Грађанска болница је препуњена лешевима стараца, жена и сатне деце. Многи у агонији. Олтка језовита. Много мртвих, рањених и онесвесњених има по свима крајевима вароши, њихов се тачан број још не зна.

Лекари француски, српски и Холандез Ван Дик својски се заузимају, али су немоћни да толчке жртве отргну од смрти.

Тако се Бугари праштају са Битољем.

Американци напуштају Немачку.

Из Верна јављају: После многобројних тешкоћа многи су Американци успели да напусте Немачку, благодарјећи интервенцији представника Шпаније у Берлину, који сада штети америчке интересе. Пре него што отпустују Американци су тражили храну али су немачке власти одбиле.

Објава.

Ко од избеглица жели да ради у државној радници за израду чарапа и рубља за војску, нека се одмах пријави канцеларији Владичан Комесара у Солуну, ради уписа, — рубље се може израђивати — шити и код куће. Награда према способности и раду од 2:50—4 драхме.

Да се јаве.

Да се јаве канцеларији Владичан Комесара у Солуну г. г. Рајко Мидић, надзорник школар прелијског, Владе О. Панић деловођа општине Белушине ср, Битољског и Никола Шоповић предузимач из Пирота, ради извесних савезицења под бр. 747, 770 и 769.

Ново књиге.

Изашле су из штампе и пуштене у продају ове књиге:

«Цаће». Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Вавија Качандоновићева. Цена 0 70 д.

«Ружа». Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Вавија Качандоновићева. Цена 1 50 д.

Књиге се могу добити код издвача Николе Ј. Брикића, новинара; у финансијској делегацији код г. С. Стефановића, па

ришника, и у продавници српских књига уз ресторана «Београд» у Солуну.

Објава.

Од 1. т. м. отпочело је издавање намерница за месец фебруар т. г. у потрошачкој задрузи српских избеглица.

Нова књига.

Изашла је из штампе нова књига: *Беседе Изумана Методија* (Ж. С. Миловановића, војног свештеника Команде места у Солуну говорене у 1916. год. Цена 0:50 др. Може се добити код писца.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Револуција у Паризу

Париз, 5. марта
«Њујорк Хералд» сазнаје из Новог Орлеанса да је Перу у огњу и крви услед револуције, која је избула у велику. Дошло је до поимних бораба на целој територији републике.

Узакључене лађе

Лондон, 5. марта
Јављају из Вашингтона, да број аустро-немачких лађа, узакључених од Кине износи 60.

Министри се враћају у Атини

Атина, 5. марта
«Неон Асти» објављује, да је Кнез Демидов, руски посланик, изјавио Залокостосу, мин. спољних послова, да се он данас враћа у Атину а сутра г. Гајмен и г. Елеот.

Изјаве г. Миљукова

Петроград, 5. марта.
Говорећа представницима штампе 2 марта, г. Миљуков, мин. спољних послова у новој руској влади изјавио је.

«Очевидно је, да је постојала борба између реакционара, — који ако нису били против прогреса, плашили су се либералних тежња Споразума — и осталог народа, који је и срцем и душом за рат и који је тежио за новим и снажним изразом правог руског генија.

«Руска револуција постићи ће свој циљ, којим се тежи да се даде већа ефикасност општем вођењу рата и да се уклоне утицаји обструкције.

«Факат, да је народ био способан да сам узме у своје руке своју судбину имаће дубоког од

јека и великог утицаја с оне стране граница Царевине.

«Рат постаје сада јасна и одређена борба између слободних народа и деспотских влада. Може се рећи да је руска револуција дала нову основу и ново одушевљење зједничкој ствари Споразума.»

Нови цар абдицира

Лондон, 5. марта.
Из Петрограда јављају да је велики кнез Михаил Александровић абдицирао.

Кронштатски арсенал

Атина, 5. марта
«Агенција «Вестник» јавља, да су се трупе арсенала у Кронштату ставиле на расположење Думи. Генерал Полелајев именован је за команданта арсенала.

Са нашег фронта

— Српски избеглице доносију —
Солун, 5. марта.

4. марта ништа значајно Ноћу између 3. и 4. марта нејаргелска артиљерија бацила је велики број арна са загушљивим гасовима на варош Битољ. Има много жртава међу женама и децом.

Догађаји у Русији

Атина, 5. марта
Рајтерови агенција јавља: Комисија Думе одлучила је сазив једне уставне скупштине на основу општег гласања.

Сви немачки листови признају, да догађаји у Русији не могу имати повољан утицај на Немачку. «Келвинска Цајтунг» вели: «Несумњиво је, да шефови револуције намеравају наст. ватрарат до краја. Г. Миљуков је сам по себи програм».

«Франкфуртер Цајтунг» пише: «Вероватно је, да ће нова влада наставити рат са новом енергијом». Прошлу владу највише је срушила општа жеља да закључи мир са Немачком. «Телграхе Рундschau» пише: «Сад имамо посла са најотрапнијим непријатељима Немачке». Граф Ревентлов пише у «Дојче Тагеблаттунг»: «Сад имамо посла са фантазијом, који ће се борити до потпуне победе.»

Агенција Рајтерова саопштава: Г. Бонар Ло изјавио је у парламенту, да се према телеграму енглеског представника у Петрограду још незна, где се налази Цар Никола од абдикације.

моста према Црну и ушли у Скопчир.

Одозго, Јаругом, слизила је колони смењеног пука. Преко села пребацивала се, десно, испод камењара, у бивак.

Изнад Скопчирара, од Јаруге лево, у једном огромном камењару, наш баталјон. Ту су били пасивни закони, које је сама природа створила. Наш баталјон, рекао сам већ, био је резерва пука.

Матрајеске резерве, ешалони кујне... размештене по Јаругама, заклоњене од непријатељских погледа...

И моја «јединица» нашла је један огроман камен, који би, по моме прорачуну, могао да издржа бомбардовање пројектила из топова 42 см.

Ту ме је, са њебетом и њиве ром преко главе, затекла зора.

Смена је завршена. Сваки је био на своје месту. Сваки се чинио невешт. Као да је ту, на том месту и био. Као да нису и они што смењују и они смењени целе ноћи, као авети, ишли су у свима правцима по ираку, камењу, Јаругама...

Чика Ђоко — сво чаја, нуди ме послани Мандић.

Попијо сам чај, а затим, са догледом, ратном торбом и штапом, одох уз камењар, да се упознам са новим положајима...

БАШТОВАНИМА

Сад хоћете «победничко замирење» кад вам пара уши глас гласне светине! Чекајте, тек сте повели мученичко знамење, тек

су почеле да вам вкрисе осовине нашег трупог царства, тек су почеле да вас посеђују сени мртвих уз брујање звона порушеног и запаљеног храма вековима изданог за добро човечанства.

Доста сте лагали, следе Кајзерове слуге; доста је било неврства, издајнице словенства, из давне прошлости оно нас прати, мученик је тек пошао да тражи освету своју и гробове мајке, она, деце.

Куд нагните и испружили сте своје куге крваве руке што их крв неване наше деце поља?!... Гдуро! Безлични створови са крвавом кужном љуском и губавим уснама! Мислите не знамо за ваша недела и за нашу присуту крв у којој народ стене; мислите глухи смо на јадај и тугу браће наше; мислите да је скрхана нада у Васкрсење и да је време да

подло тражите вара кад се гради... Ха, ха, ха! Лажете, подло лажете као увек да не познајете нашу машину!

Куд нагните, није време још! И ако је тешко гледат у туђе небо и туђе звезде, по туђој земљи сејати своје муке и слушати приче за ваше црне чете и њихова недела, и ако су навна срца и они пуна мука, не — ми нисмо спремни за подло дело ваше.

По чујте: док примимо причешће старог јунака; док јачом мржњом напојимо наше паћене груди; док пролијемо и окадимо места посејаних светих рака; док скупимо снаге нове коју нам гњешље и док се крвљу сени мртвих на пратњу живима — поћемо. Повићемо, ал не да тражимо мир голи, ал да вам утрмо с лица жалоснице сузе, но

да тржемо вашу смрт и издајничко кајање што се толико невинна крв пролила, па у том походу или да чујемо слободне клици сви да паднемо на жртвеник, а вама смрт живима и вечно кајање мртвима нека буде плата за грех што подло и мучка окрваviste траг свога брата.

Мил. П. Зечевић.

ПОШТА

За Србију

Станислав Милутиновић пошта бр. 999 Солун моли Зорчу Митровић Јагодина да извести његову жену Наталију у Буковаче да је жив и здрава треба ли новац.

Сава Н. Даничић бр. поште 999 умољава Свету Даклина, Радоја Јовичића, Саву Миловано

Пожели, да известе
моју жену Стојку и моју децу да
сам жив и здрав и нека ме Стој-
ка извести где је наш Констан-
тин како је Младун, јели вод ње
да ми се одмах јави да пошлем
писма.

— Милорад М. Ристић изве-
штава Стевана Илића козара у
Параћину, да је са Станиславом
жив и здрав, Станиславу је дао
250 динара, зато моли Стевана
да пошаље 250 лева Лепосави
у Јабланице, и да га известе
како су са здрављем Лепосава
и деца, преко Црв. Крста у Же-
леви или на пошту 999.

— Савку Вељковић, Београд,
прштинска 100, извештава ови
Коста да је жив и здрав са зет
Радам Љубичићим, да о њима
не брину, већ да чувају децу
и јави да ли је Радина Љубаца
дошла у Прокупља.

— Софији Лонгиновић, Кра-
ља Александра 16, Београд Ми-
ша и ја здрави смо, јави мојој
Анки Поздрав од Мише и Ђере
С. Милошевића. Пошта 414

— Милорад М. Ристић изве-
штава своју жену Лепосаву М.
Ристић учитељицу у Јабланице,
Вољевац, да је жив и здрав, да
од ње до данас није добио ни-
какво весте, моли да га из-
вести о себи и деци преко прв.
крста у Женеву или преко вој.
поште 999.

— Ангелини М. Јовановић,
Краљ Александра ул. 63. Ја-
вим жив и здрав, не брине. Ја-
вн шта је са децом. Поздрав
свој Махандо, пошта XX.

— Андреја Т. Матејић артиљ.
жоручник извештава госпођу Је-
лену Језд. Стефановића, Јагоди-
на, и моли је да известе њего-
вог оца Тривуна Матејића у се-
лу Рибаре, да је са сином Алек-
сандром жив и здрав и моли да
га известе о здрављу њиховом,
преко црк. крста, пошта 711.

Пешад, капетан Милорад М.
Ристић извештава Милана Радо-
вића, Палилука 50, Крагујевац,
да је жив и здрав, да од њега
до данас нема никаквих весте.
Моли да га известе преко прв.
крста о себи и његовом у Ја-
бланице.

— Милан О. Стефановић рез.
коњач, капетан, пошта 608, из-
вештава г-ђу Јелену Језд. Сте-
фановића у Јагодина и моли да
известе његову породницу у се-
лу Павевцу, да је жив и здрав
и моли за извештај о њиховом
здрављу, преко прв. крста.

— Рада Изковић чин. извеш-
тава Љубицу Павловић, Београд,
Дубљанска 15, да је жив и здрав
и да не брине за њега већ да
пави на себе и чува. Надимку в
бату. Поздравља све.

Љубицу Стеве Дичића из Ја-
година извештава Драга Демчић
телеграфиста, да је жив и здрав
са браћом Светом и пита како
су у кући са здрављем и да ли
је Роса и Боса у Јагодина. Од
ћерке из Наталијана добио кар-
ту. Да ли је Мавица тамо.

— Милорадо Тошић из Мра-
морца, окр. смедеревског, јавља
жени Милени, да је жив и здрав
да не брине, већ да чува децу
и кућу. Моли да га известе шта
је са Миланом, Милојем и ост.
децом на бр. поште 333.

СИФИЛИС и све венерич-
не болести лечи са потпу-
ним успехом
директор болнице венеричних
болести у Солуну

Д-Р АРИСТ. ХРИСТОДУЛУ
прима у својој клиници од 3—6
и не час, по подне
Улица Велатјева број 314.

Извештавам српску војску нас
и грађанство, да сам рестога
чију:

„СРПСКИ КРАЉ“

улица Игњатијева бр. 74, где
је била жед. Иноповедаја
понова отворено и нису снабде-
н добром српском кујном и одлич-
ним пићем.

На горњем спрату ресторана
је хотел „Лондон“, који има у
добрих соба, што је врло по-
годно за г. г. официре — путнике.

Моли за посету,
Душан Г. Марковић,
војни инвазив.

НОВЕ КЊИГЕ

Изашле су из штампе и пуш-
тене су у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од
Б. Лазаревића. Цена 0.50 Д.
На помолу. Од Ива Ђукића
Цена 1.50 Д.

Косово или Бој на Косову
1389. год. у народним песмама.
Цена 1.— Д.

Цвеће Српског читанка. При-
редиле Љубица Карчевићева и
Веселија Качандоновићева. Це-
на 0.70 Д.

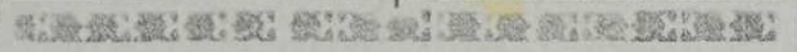
Руна. Српска читанка. При-
редиле Љубица Карчевићева и
Веселија Качандоновићева. Це-
на 1.50 Д.

Књиге се могу добити:
1) Код издавача Николе Ј.
Бревића, повствара, у урезниш-
тву „Велике Србије“ у Солуну,
на чију се адресу треба обра-
ћати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића, на-
редника, на служби при Финан-
сијској Делегацији у Солуну;

3) У продајници српских књига
у ресторацији „Београд“ у
Солуну.

4) На фронту овлашћен је г.
М. Богдановић, фотограф, да
укупно претплату и врши пору-
чбине

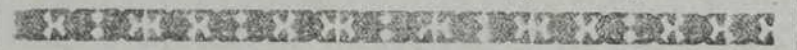
ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кинг	Дец.	1.—
„	Гаубел	„	0.80
„	Јаки	„	0.65
„	Афрос	„	0.50

Најстарија и највећа радња у Солуну

Нове памедне ребе

МЕРКАДО ЈЕСИД

улица Војводева бр. 31.

Прикпеде су огромне количине **МЕРКИНТОША** на голдуку
дане, за г. г. пешадике и кољичне официре

„IMPERMEABLE“ енглески **КВАЛИТЕТ ЕКСТРА**

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палете-а од кинеса, штафа и т. д.
најелегантнији крој по последњој парижској моди.

Све некеће прикпеде штафови за костиме, лепеке ижрине
од шевела, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

СЛОНОВЕ Г. А. БРИРА И К° ДТД.

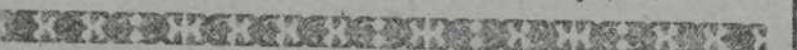
СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Пезамантерије, чарана, бажурерије, мисрса, чидана, ивезице
клатице, мушкет. Париских артикала, жедоке
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Предаја на велико и на мали по истој цени.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пуштите саме
цигарете из прве и најлепше фабрике цигарета

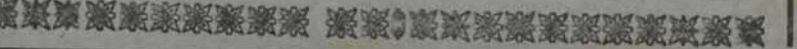
САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкуќеније цигарете и дувни ових прста.
Награђена првом највећом наградом на изложба
у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миреласе“ и ДУВАН ЗА ДУЛЕ. 89—90

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА
DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА
СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернија зубно технички радови извршију се у крат-
ком року најсоцијалније.
СОЛУН, улица Птоломесон 37. угле ул. Војводева 97.

Српско Трговачно Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Пободе бр. 11, на коју до бископа „Паче“ (средњак)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске поштане послове за Србију,
Славјанску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштом или
упућницама у свима монетама.
Уз сваку пошљаку треба нам јавити тачну адресу коме
ена новац да се упути.

Прима новце на штељу и чување.
Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Српске
Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.
Обавештења бесплатно. 24—30 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

Част нам је ставити до знања српској вој-
сци и српској публици, да смо у Солуну, морско
пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ

„БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела и нарочито чет-
вртком и недељом сарма од кисела купуса и не-
дељом српска гибаница. Сваког дана купус кисео
или подварак од рибанца.

Мотрудили смо се и набавили чиста природна
вина талијанска, француска и грчка а такође и
француски и грчки коњак.

За сваки дан: Ковачић, гулаш, љубастаје, пикетије и
вржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 3 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику!
Јела чисто српска са сављеком машау.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.
Куваћемо чисту српску каву,

СЕРВИРАЊЕ БАНКЕТА врма се по умереној цени.

Препоручујемо се српској војсци и публици,
молимо је за посету.

О особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатар.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Фраки бр. 35 — у вгради француске болнице
— а од 2—4 по подне у својој кући, улица преводецалед-
ника Ворфа бр. 35 — у поредице ул. са булеваром краља Ковачи-
ћева

Поткожно убригавање Нео-вакцинације као и новог фран-
цуског препарата „Galyl“ противу сифилиса.

Част ми је известити поштовану српску публику, да сам
од 1-ог фебруара ове год. покова увео под заштитом:

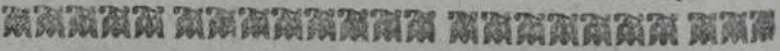
ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“

који се налази у центру вароши Солуна, у улици и кварту „Ке-
лоубо, у близини трамвај. круга.

Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским у-
словима, добро од итречно осветљење, 2 велика салона за при-
јем и одмор и једну терасу са изгледом на море.

Хотел је знаоно реновиран и потпуно снабдевен са по-
ским намештајем, чистота примерна,
услуга брза. — Нарочито се пре-
поручује г. г. српским официрима,
чиновницима и трговцима. —

С поштовањем,
ПЕТАР Д. ПАРИЋ и Ко.
хотелјер.

Нова Квижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште овдје канцеларијских потреба. Про-
даја цигро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.
Цене најумереније. 65——2

